



ДСНС України

**ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО
(ЦГО)**

Проспект Науки, 39, корпус 2, м. Київ-28, 03028, факс: (044) 525-94-58, тел.: 525-69-69
<http://www.cgo-sreznivskyi.kyiv.ua> код ЄДРПОУ 22864480 e-mail: aupcgo@meteo.gov.ua

№991-001-243/991-11 02.02.2024

На № _____ від _____

Департамент екології та природних
ресурсів Київської обласної
державної адміністрації

Державна екологічна інспекція
Столичного округу

Білоцерківська міська рада

Броварська міська рада

Обухівська міська рада

Українська міська рада

**Інформація про стан забруднення атмосферного повітря
міст Київської області у 2023 році**

Моніторинг забруднення атмосферного повітря в Київській області проводився Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського (ЦГО) в чотирьох містах: у м. Біла Церква – на двох стаціонарних постах спостережень (ПСЗ), у м. Бровари, м. Обухів, м. Українка – на одному посту.

В атмосферному повітрі визначався вміст чотирьох основних домішок: завислих речовин (пил), діоксиду сірки, оксиду вуглецю, діоксиду азоту, а також восьми важких металів: свинцю, мангану, хрому, заліза, кадмію, міді, нікелю, цинку.

У 2023 році у м. Біла Церква було відібрано 7002 проби атмосферного повітря, у м. Бровари – 3404 проби, у м. Обухів – 3484 проби, у м. Українка – 3459 проб, які були проаналізовані в лабораторії спостережень за забрудненням атмосферного повітря ЦГО. Проби на вміст важких металів в повітрі аналізувались в лабораторії спостережень за забрудненням ґрунтів та моніторингу важких металів та лабораторії фізико-хімічних методів аналізу ЦГО.

У 2023 р. загальний рівень забруднення атмосферного повітря за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) в містах Біла Церква, Бровари, Обухів, Українка оцінювався, як низький.

Середньорічні концентрації забруднювальних домішок, що визначались, не перевищували середньодобову гранично допустиму концентрацію (ГДКс.д.) за винятком діоксиду азоту (речовини 3-го класу небезпеки), вміст якого в контрольованих містах області протягом усього року був у межах 1,0-3,3 ГДКс.д. (див.рис.).

*-згідно РД 52.04-186-89 середньодобові ГДК (ГДК_{с.д.}) стосуються тривалої дії забруднювальних домішок і з цими ГДК порівнюються середньомісячні концентрації; максимально разові ГДК (ГДК_{м.р.}) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДК порівнюються разові концентрації домішок.

Основними джерелами викидів цієї домішки в атмосферу є підприємства енергетичного комплексу та автотранспорт.

Місто БІЛА ЦЕРКВА

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились на двох постах: на вул. Героїв Маріуполя, 43 (ПСЗ №1) та вул. В.Чорновола, 6 (ПСЗ № 2). У березні ПСЗ №1, який знаходився на проспекті Незалежності було переміщено на інше місце – на територію метеостанції по вул. Героїв Маріуполя, 43. Пост залишився в радіусі 5,5 км від попереднього місцезнаходження, тому порівняння рівнів забруднення повітря на посту з даними минулих років залишаються достатньо коректними.

В атмосфері міста зафіксовано підвищений вміст діоксиду азоту, середньорічна концентрація якого перевищувала середньодобову гранично допустиму концентрацію в 2,5 раза. Середньорічні концентрації інших домішок дорівнювали: діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,5 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій забруднювальних домішок досягали: діоксиду азоту – 1,5 ГДКм.р., оксиду вуглецю та діоксиду сірки – 0,9 ГДКм.р., завислих речовин – 0,3 ГДКм.р.

Середні за рік концентрації важких металів були менше існуючих санітарно-гігієнічних нормативів. Максимальна з середньомісячних концентрацій зі свинцю досягала 0,1 ГДКс.д. у червні.

Забрудненість повітря завислими речовинами, оксидом вуглецю та діоксидом азоту була вище на ПСЗ №1 (вул. Героїв Маріуполя, 43).

У річному ході спостерігалось деяке зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у травні-червні та серпні, оксиду вуглецю – у квітні. Вміст завислих речовин та діоксиду сірки змінювався незначно.

Порівняно з 2022 р. у повітрі міста дещо підвищився рівень забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки, оксидом вуглецю та діоксидом азоту. Вміст завислих речовин майже не змінився.

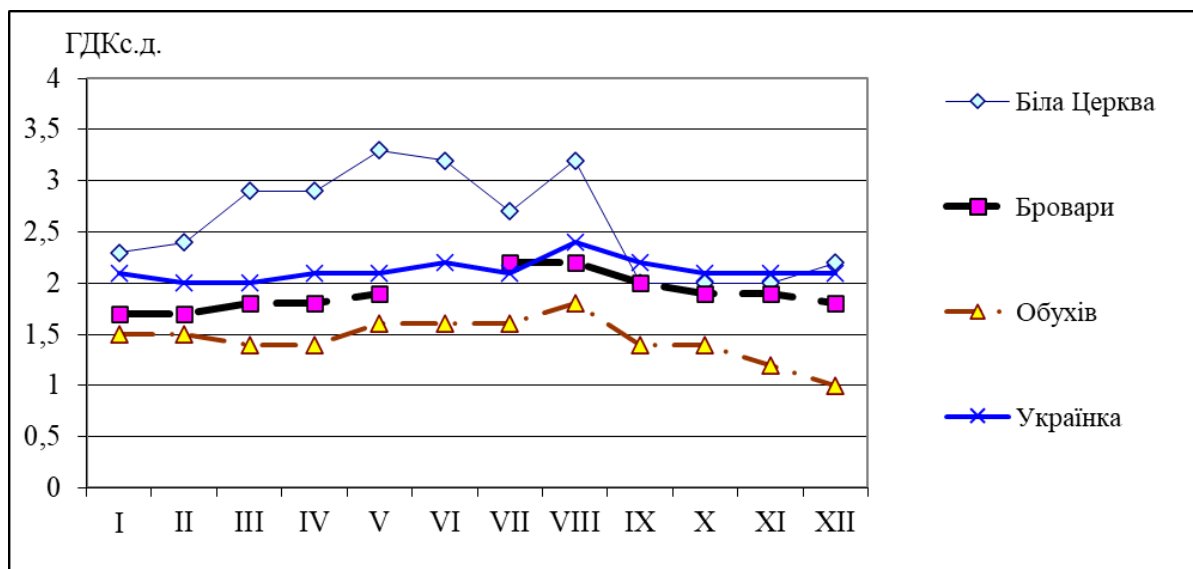


Рис. Зміна середньомісячних концентрацій діоксиду азоту (в кратності ГДКс.д.) в атмосферному повітрі міст Київської області протягом 2023 року.

Місто БРОВАРИ

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились в районі вулиці Ярослава Мудрого, 47 (ПСЗ №1).

У 2023 р. у повітрі міста середньорічна концентрація з діоксиду азоту перевищила відповідну ГДКс.д. в 2,0 раза. Середньорічні концентрації інших забруднювальних домішок становили: діоксиду сірки – 0,8 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій дорівнювали: з діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., з діоксиду сірки і завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

Середньорічні концентрації з важких металів не досягали 0,1 ГДКс.д. Максимальна з середньомісячних концентрацій зі свинцю у липні-серпні дорівнювала 0,1 ГДКс.д.

У річному ході спостерігалось зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у липні-серпні, вміст інших домішок коливався незначно.

Порівняно з 2022 р. рівень забруднення атмосферного повітря домішками залишився без змін.

Місто ОБУХІВ

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились в районі вулиці Миру, 13 (ПСЗ №1).

Середньорічні концентрації забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 1,5 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин – 0,4 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,2 ГДКс.д.

Максимальна з разових концентрацій діоксиду азоту дорівнювала 0,8 ГДКм.р., завислих речовин – 0,3 ГДКм.р., оксиду вуглецю та діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р. (табл.).

Середні за рік концентрації важких металів були значно нижче відповідних санітарно-гігієнічних нормативів, лише з міді середньорічна концентрація становила 0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій досягали: з міді 0,4 ГДКс.д. (зафіксована у червні), свинцю, мангану та нікелю 0,1 ГДК с.д. (у квітні та червні).

У річному ході спостерігалось зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у серпні. Вміст діоксиду сірки перевищував рівень ГДКс.д. у січні. Вміст інших домішок коливався не суттєво.

Порівняно з 2022 р. у повітрі міста відмічалось зниження рівня забруднення атмосферного повітря діоксидом азоту. Вміст інших домішок залишився на тому ж рівні.

Місто УКРАЇНКА

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводились в районі вулиці Зв'язку, 3 (ПСЗ №1).

Середньорічні концентрації забруднювальних домішок у повітрі міста дорівнювали: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д. (табл.).

Максимальні з разових концентрацій становили: з діоксиду азоту – 0,9 ГДКм.р., з оксиду вуглецю – 0,4 ГДКм.р., з діоксиду сірки та завислих речовин – 0,2 ГДКм.р.

Середні за рік концентрації важких металів були значно нижче відповідних санітарно-гігієнічних нормативів, лише зі свинцю середньорічна концентрація становила 0,1 ГДКс.д. Максимальні з середньомісячних концентрацій досягали: зі свинцю 0,3 ГДКс.д. у січні, мангану 0,1 ГДКс.д. у квітні-травні.

У річному ході спостерігалось зростання середньомісячних концентрацій діоксиду азоту у серпні, вміст інших домішок коливався не суттєво.

Порівняно з 2022 р. дещо знизився рівень забруднення атмосферного повітря діоксидом азоту. Вміст інших домішок майже не змінився.

Додаток: Таблиця з середньорічними та максимальними концентраціями забруднювальних речовин в атмосферному повітрі міст Київської області у 2023 році.

Директор ЦГО

Андрій КУЦІЙ

Таблиця. Середньорічні і максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі міст Київської області за 2023 рік за даними Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського

Домішки	ГДК*		м. Біла Церква				м. Бровари				м. Обухів				м. Українка			
	с.д.	м.р.	Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації		Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації		Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації		Середньорічні концентрації		Максимальні концентрації	
			абс.в.**	ГДКс.д.	абс.в.**	ГДКм.р	абс.в.**	ГДКс.д.	абс.в.**	ГДКм.р	абс.в.**	ГДКс.д.	абс.в.**	ГДКм.р	абс.в.**	ГДКс.д.	абс.в.**	ГДКм.р
Завислі речовини	0,15	0,50	0,07	0,5	0,15	0,3	0,05	0,3	0,08	0,2	0,06	0,4	0,15	0,3	0,05	0,3	0,08	0,2
Діоксид сірки	0,05	0,50	0,035	0,7	0,464	0,9	0,038	0,8	0,086	0,2	0,037	0,7	0,092	0,2	0,045	0,9	0,113	0,2
Оксид вуглецю	3,0	5,0	1,4	0,5	4,7	0,9	0,4	0,1	0,6	0,1	0,5	0,2	1,2	0,2	0,8	0,3	2,0	0,4
Діоксид азоту	0,04	0,20	0,10	2,5	0,29	1,5	0,08	2,0	0,17	0,8	0,06	1,5	0,15	0,8	0,08	2,0	0,19	0,9
Свинець	0,3	-	0,01	0,0	0,02	0,1	0,01	0,0	0,02	0,1	0,01	0,0	0,03	0,1	0,02	0,1	0,09	0,3
Манган	1,0	-	0,01	0,0	0,02	0,0	0,01	0,0	0,03	0,0	0,02	0,0	0,06	0,1	0,03	0,0	0,12	0,1
Хром	1,5	-	0,01	0,0	0,02	0,0	0,01	0,0	0,02	0,0	0,01	0,0	0,02	0,0	0,01	0,0	0,02	0,0
Залізо	40,0	-	0,10	0,0	0,28	0,0	0,15	0,0	0,66	0,0	0,56	0,0	1,79	0,0	0,89	0,0	1,44	0,0
Кадмій	0,3	-	0,003	0,0	0,010	0,0	0,005	0,0	0,010	0,0	0,004	0,0	0,010	0,0	0,004	0,0	0,010	0,0
Мідь	2,0	-	0,00	0,0	0,01	0,0	0,02	0,0	0,07	0,0	0,18	0,1	0,85	0,4	0,01	0,0	0,04	0,0
Нікель	1,0	-	0,01	0,0	0,02	0,0	0,01	0,0	0,03	0,0	0,02	0,0	0,11	0,1	0,01	0,0	0,04	0,0
Цинк	50,0	-	0,02	0,0	0,05	0,0	0,34	0,0	1,07	0,0	0,05	0,0	0,11	0,0	0,16	0,0	0,87	0,0

* ГДК_{с.д.} та ГДК_{м.р.} в мг/м³, для важких металів – в мкг/м³;

** абс.в. – концентрація в абсолютних величинах (для основних домішок – в мг/м³, для важких металів – в мкг/м³);

Начальник відділу інформації про стан
забруднення природного середовища ЦГО

Ірина КОЛІСНИК